

[Aksel Larsen.]

Forhaand er aftalt, hvad der maa diskuteres, og hvad der ikke maa diskuteres. Samtidig maa jeg sige: Hvad i al Verden skal man saa have en Kommission for? Den eneste, om end tynde, saglige Begrundelse for en Kommission maa være den, at man med en Lup skal gennemkigge alle Paragraffer og Sætninger i Grundloven for at se, om der er nogen Steder, der trænger til at rettes, revideres eller pyntes paa. Hvis det ikke er Hensigten, vil jeg gerne vide, hvilken Hensigt der er; det *kan* imidlertid ikke være Hensigten, hvis det ærede Medlem Hr. Christmas Møller har Ret, men bevares, han kan jo fare med løs Tale, det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch ved det selvfølgelig meget bedre. Jeg vil gerne have Svar paa det Spørgsmaal: Er det paa Forhaand aftalt, hvilke Punkter der maa diskuteres, paa hvilke Punkter der maa indføres Rettelser, eller staar det Kommissionen frit for at kigge paa hele Grundloven?

Jeg stiller Spørgsmaalene med saa meget mere Berettigelse til Partiernes Ordførere, som det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch rettede en Bebrejdelse mod os, idet han sagde, at vi kommer og stiller Forslag om en kortere Frist: „1938“ skal ændres til „1937“. Det forekom det ærede Medlem noget inkonsekvent — det er det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch, jeg taler til —, det forekom det ærede Medlem noget inkonsekvent, naar vi samtidig vilde give Kommissionen større Arbejdsopgaver. Det kunde ogsaa tyde paa, at det er aftalt, at Kommissionen overhovedet ikke maa kigge paa nogen af Grundlovens væsentligste Forfatningsbestemmelser, nemlig Bestemmelserne om, hvilken Statsform vi skal have her i Landet. Jeg troede ellers, at det var Hensigten, at Kommissionen skulde behandle hele Komplekset. Jeg kan ikke forstaa, at det ærede Medlem med den Motivering vender sig imod den kortere Frist. Naturligvis kan man sige til os, at det er upraktisk og meningsløst at møde frem med et Ændringsforslag i den Retning, vi gør, naar vi paa Forhaand har i hvert Fald Statsministerens Udtalelser for, at Monarkiet er en udmærket Indretning, der ikke bør røres ved, i hvert Fald ikke for Tiden. Der maa det imidlertid være tilladt at erindre om, at Statsministerens Motivering for, at Kongedømmet var saa udmærket, er den, at under Kongedømmet hersker der Ro, der var ikke den Uro, som findes i de republikanske styrede Lande. Disse Udtalelser fremkom bl. a. i Arbejdernes Almanak og blev diskuteret her, jeg tror i November

Maaned. Men det maa være mig tilladt at erindre om, at umiddelbart efter dette Lovforslags første Behandling her i Tinget opstod der netop paa Grund af Kongedømmet en forfatningsmæssig Uro i et af Verdens ældste parlamentarisk styrede Lande, nemlig England, som man skal lede Aarhundreder tilbage i Historien for at finde Magen til. Vi fik praktisk Bevis for, at Kongedømmet ikke betyder forfatningsmæssig Ro i Landet og heller ikke parlamentarisk, saa det kunde jo tænkes, at Statsministeren, som regner med den øjeblikkelige Situation, senere, belært af Kendsgerningerne, har ændret sine Anskuelser om Kongedømmets Fortræffelighed. Derfor mener vi fortsat, at der er Grund til at stille Spørgsmaalet under Debat, og jeg henstiller, at Kommissionen netop specielt ser paa denne Sag saavel som paa Spørgsmaalet om Kirkens Adskillelse fra Staten.

Den ærede Ordfører (Hartvig Frisch) siger, at det er kærkomment for Venstre og de Konservative, at vi stiller dette Ændringsforslag. Det ved jeg ikke, om det er; det er naturligvis naivt at forudsætte, at det maa være kærkomment for det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch, at man stiller de Forslag, der er i Overensstemmelse med Socialdemokratiets Program. Hvis der var nogen, der skulde være glade for at faa Spørgsmaalet om Republikken og Kirkens Adskillelse fra Staten sat paa Dagsordenen, burde det være Regeringspartierne, som hvert især har dette paa deres Program. Der er i hvert Fald ikke nogen Grund til at formode, at det skulde være kærkomment for de Partier, som officielt og principielt er monarkistisk sindede.

Men det kan være tilstrækkeligt med Bemærkninger om denne Ting. Jeg er aldeles ikke Tilhænger af Kommissionen, og det har jeg givet Udtryk for ved første Behandling. Men skal vi endelig have Kommissionen, vilde jeg foretrække, at Lovforslaget bliver ændret i den Retning, vort Ændringsforslag antyder. Jeg vender mig meget stærkt imod Ændringsforslagene fra Udvalgsflertallet, jeg anser det for en betænkelig Indrømmelse at give paa Forhaand, at man ikke mere vil give Kommissionen de Direktiver, Regeringen oprindelig havde tænkt, og jeg vil nok spørge om, hvorfor Kommissionen skal gøres større. Det er selvfølgelig ikke noget saa stort Stridsspørgsmaal, det kan saadan set være flintrende ligegyldigt, om man vil have 119 eller 123 Medlemmer i Kommissionen, men der er ingen Grund til at bebyrde Landet med større Udgifter end højst nødvendigt